

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Волинської області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Волинської області в IV кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Волинської області у IV кварталі 2022 року свідчать, що на тлі активних бойових дій і терористичних атак респонденти **продовжують очікувати зменшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні**. Одночасно респонденти **негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців**. Інфляційні та девальваційні очікування залишаються високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – «мінус» 75.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 91.7%) (графік 1). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 32.3%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** 54.5% респондентів очікують, що інфляція перевищить 30.0% (у попередньому кварталі – 8.3%), у цілому по Україні – 28.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти продовжують називати воєнні дії, витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 100.0% респондентів четвертий квартал поспіль, у цілому по Україні – 88.5%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 33.3% (у III кварталі 2022 року – 0.0%) (таблиця). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 11.5%;
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у III кварталі 2022 року – 16.7%) (таблиця). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 7.3%;
- **зменшення інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт та на машини, обладнання та інвентар нижчими темпами:** баланси відповідей – по «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – по «мінус» 50.0% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 26.9% та «мінус» 16.6% відповідно;
- **скорочення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – «мінус» 25.0% (як у III кварталі 2022 року) (графік 4). У цілому по Україні – «мінус» 20.1%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купуються стрімкішими темпами, ніж на товари/послуги власного виробництва:** баланси відповідей – 100.0% та 75.0% відповідно (як у попередньому кварталі) (графік 6). Респонденти області очікують, що найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину та матеріали, проблеми з логістикою та ціни на енергоносії (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції та на оплату праці одного найманого працівника нижчими темпами:** баланси відповідей – 75.0% та 58.3% відповідно (у попередньому кварталі – 91.7% та 75.0% відповідно) (графіки 4, 6).

Найбільше обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво воєнні дії та їх наслідки (цей чинник відмітили всі опитані), занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також занадто високі ціни на енергоносії (графік 5).

Очікування щодо зростання потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом **значно послабилися** (графік 8). Частка респондентів, які планують брати банківські кредити, зменшилася до 9.1%, усі вони надають перевагу кредитам виключно в національній валюті. Наявність інших джерел фінансування, високі ставки за кредитами та невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання – основні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 9).

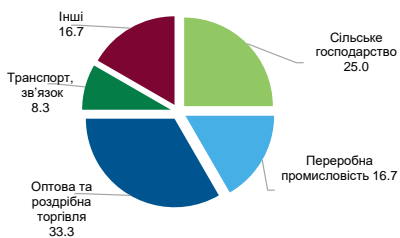
Усі респонденти зазначають, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 94.2%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

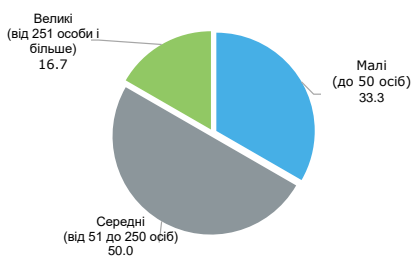
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств оцінюється як поганий:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (як у попередньому кварталі), у цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 19.3%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва є нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 40.0%);
- **підприємства області працюють на межі виробничих потужностей:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 25.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємства за кількістю працівників, %

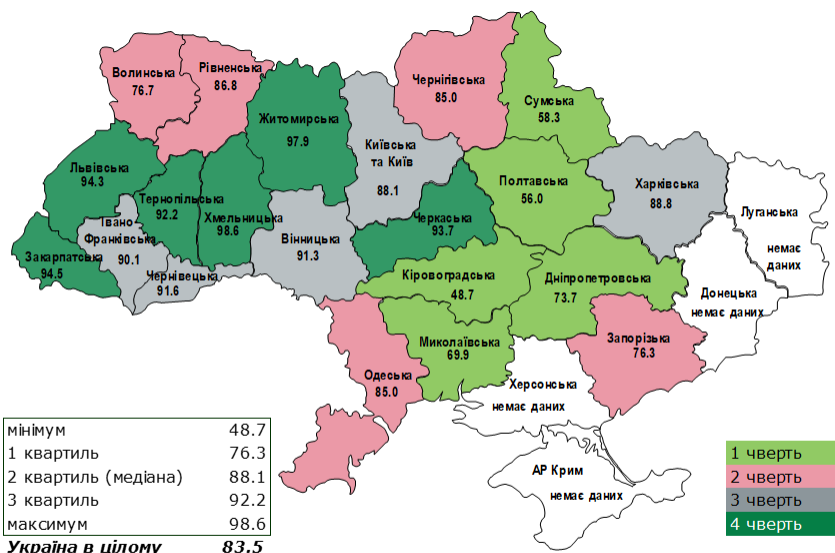

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 02–25 листопада 2022 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як торгівля.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

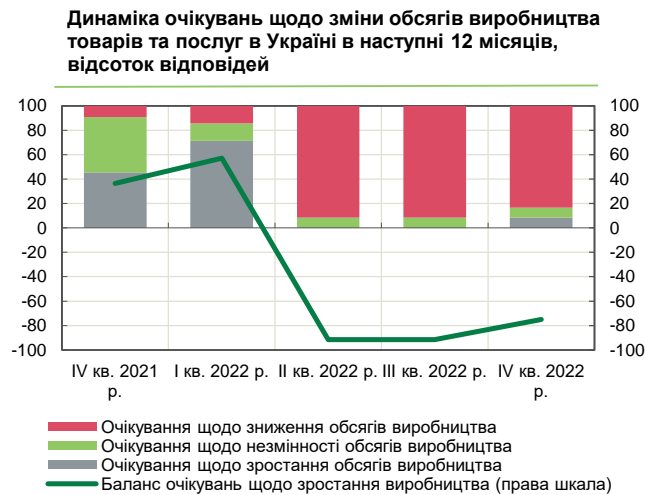
*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Волинської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.	III кв. 2022 р.	IV кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	18.2	11.1	-33.3	0.0	-33.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	45.5	55.6	18.2	16.7	-8.3
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-11.1	25.0	-44.4	-50.0	-25.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	11.1	11.1	-33.3	-50.0	-25.0
кількості працівників	-8.3	0.0	-25.0	-25.0	-25.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

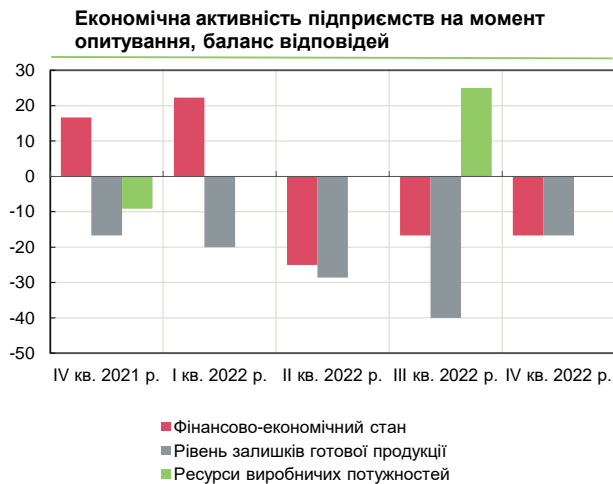
Графік 1

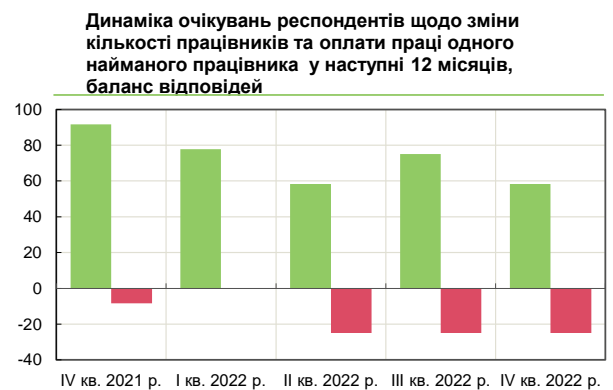
Графік 2

Графік 3

Графік 4

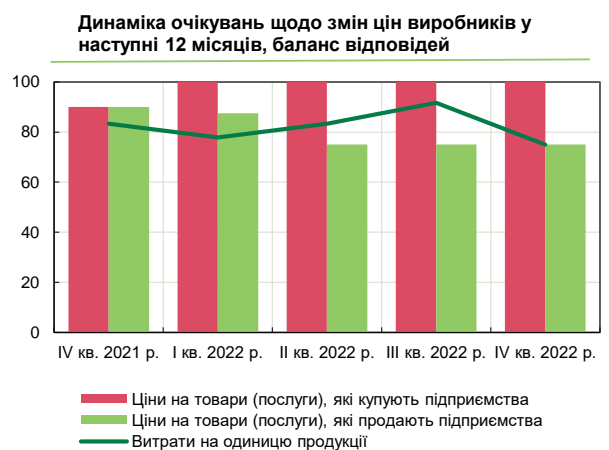

Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

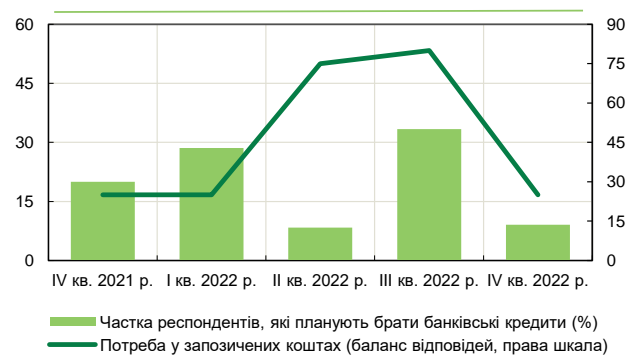
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

